Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ôй годинѣ по полудни.

Администрація подъ ч. 5 улица Чарнецкого.

Редакція ул. Францишканьска ч. 10, двери 10.

Письма приймають ся лишь франковани.

Рекламаціи неопечатани вольни ôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Газеты Львовской".

Предплата у Львовѣ въ Администраціи „Газеты Львôвской" и въ ц. к. Старостваxъ на провинціи:
за цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
за пôвъ року . 1 зр. 20 к
за чверть року . 60 к.
мѣсячно . . . . 20 к.
Поединоке число 1 кр.

Зъ почтовою пересылкою:
за цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к
за пôвъ року 2 зр. 70 к
за чверть року 1 зр. 35 к
мѣсячно 45 к
Поединоке число 3 кр.

Ч. 280 | Нынѣ завтра | 29. Праотецъ Філим, м. | Рожд. Хр. Стефана | Недѣля 13 25 грудня 1892. | Восходъ сонця 7 г. 51 м.; заходъ 4 г. 4 м. Баром. 766 терм. — 3·8 — 5·2° | Рокъ II.

Змѣна болгарскои конституцѣ.

Стамболовъ поставивъ на своѣмъ. Змѣна конституцѣ болгарскои есть майже вже довершенымъ фактомъ и потребуе ще лишь потвердженя великого собранія, котре мае ся зôбрати зъ весною. Не запускаючись въ широке розбиране сеи змѣны, скажемо лишь коротко, що она дотыкала тыхъ постановъ, котрî рѣшають о вѣрѣ князя болгарского и его наслѣдникôвъ, а вôдтакъ и о числѣ пословъ до малого и великого собранія. Що до першого, то постановляла дотеперѣшна конституція, уложена за россійскихъ часôвъ кн. Дундуковомъ и Корсаковомъ, що лишь першій князь може бути иншои вѣры якъ его пôддани, его же наслѣдники мусять бути православнî Що до числа пословъ, то мавъ доси выбирати ся оденъ посолъ на 10.000 душь. Теперѣшна змѣна постановляе такъ, що першій князь и першій его наслѣдникъ можуть бути иншои вѣры, прочî же мусять вже бути православнî.

Якî мотивы були до сеи змѣны, можна найлѣпше пôзнати зъ тыхъ бесѣдъ, якî выголошено при другôмъ читаню сего проекту въ собраню дня 19 с. м. Пôдчасъ дебаты высказавъ пос. Страньскій гадку, що не потреба конституцією установляти титулу князя, бо Болгарія проголосить може незадовго свою независимôсть, а тогды треба бы зновь титулъ суверена змѣняти. На то вôдповѣвъ Стамболовъ, що якъ всѣ Болгаре такъ и вôнъ сподѣвае ся, що колись прийде до независимости, але ѥѣ проголошене не лежить теперь въ проґрамѣ правительства. Противно, засадою правительства есть ненарушимôсть Туреччины, бо коли Болгарія позôстане вѣрна сѣй засадѣ, то кожда напасть на Болгарію значила бы заразомъ и вôйну противъ Туреччины. По сѣмъ принято внесене правительства, щобы князь и наслѣдникъ престола титулували ся королевскою Высокостію.

Друга точка проекту дотыкала свободы вѣры князя и его першого наслѣдника, пôдъ котрымъ розумѣе ся сынъ. Бувшій міністеръ Тончевъ промавлявъ противъ сеи постановы. Особа князя — казавъ вôнъ — есть свята и не треба робити ѥѣ предметомъ законныхъ постановъ. Давнѣйша конституція постановляла, що вѣра князя болгарского мусить бути православна. Князь есть любленый въ цѣлôмъ краю а та змѣна конституцѣ захитала бы любовь для него въ народѣ И такъ вже ексархъ протестувавъ противъ того, а за нимъ пôде певно й все духовеньство въ краю. Але не лишь самъ екзархъ, але и дружнî правительства остерѣгали насъ своими часописями. На то вôдповѣвъ Стамболовъ зновь въ довгôй бесѣдѣ. Предложеня правительства мае лишь добро краю и короны на цѣли. Коли нарôдъ любить князя, то лишь задля его особистыхъ прикметъ. Взагалѣ тî прикметы важнѣйшî анѣжь реліґійне пересвѣдчене, котре въ житю народа, управляючого ся конституцією, не мае много значѣня. Правлѣне православного короля Милана не принесло добра Сербіи и вôнъ мусѣвъ вкôнци абдикувати. Католицкій король румуньскій управляе на славу и добро свого народу, а й не думавъ нѣколи о пропаґандѣ католицизму. Тожь не реліґія робить гôднымъ когось засѣдати на престолѣ, а лишь особистî здôбности. Не тяжко вступити на престолъ, але не легко престолъ удержати и правити для добра народу. Коли бы православіе мало бути запорукою щастя и успѣху, то повиннî мы були одноголосно выбрати царя нашимъ княземъ. Нема обавы, що проектъ змѣны пошкодить князеви. Ексархъ не протестувавъ, лишь не знаючи змѣсту проекту пытавъ, чи не потреба скликати синодъ передъ змѣною конституцѣ Але коли проектъ ставъ звѣстный, ексархъ нѣчого не закидае. Така сама справа зъ заграничными ґазетами, коли пересвѣдчили ся, що проектъ не нарушае вольностей Болгаріѣ. Впрочôмъ Болгарія помимо симпатій Европы не дала бы вôдняти собѣ право, рѣшати самôй въ своихъ внутрѣшныхъ справахъ. Тончевъ хоче знати причины сего предложеня. Головна причина сего, ся, щобы князь мôгъ оженити ся. Безъ змѣны супружество було бы дуже трудне. Коли будучнôсть Болгаріѣ буде опиратись на бôльше якъ лишь на парѣ очей, тогдѣ вдвое труднѣйше будуть удавати ся атентаты на житѣ, а вкôнци дадуть собѣ и спокôй зъ ними.

По тôй промовѣ принято цѣле предложене всѣма голосами противъ 13, а противъ него голосували и бувшî міністры: Стоиловъ, Страньскій и Тончевъ.

Перегдядъ політичный.

На однôмъ зъ послѣдныхъ засѣданъ комісіѣ буджетовои обговорювавъ референтъ комісіѣ, пос. Мадейскій, рескриптъ міністра справедливости, выданый до президентôвъ, въ справахъ спôрныхъ и неспôрныхъ, та запытувавъ, що було причиною выданя сего рескрипту. Міністеръ справедливости вôдповѣвъ на то, що причиною выданя сего другого рескрипту були численнî жалѣ сторôнъ на то, що коли они являть ся въ судѣ повѣтовôмъ зъ якимсь жаданемъ, то судъ вôдсылае ихъ до адвоката або нотаря и жадае

3)

Загадочнôсть людскои натуры.

(Дальше.)

Зъ того всего видимо, що поняте о убійствахъ есть у цивілізованыхъ народôвъ двояке: однî убійства допускають ся, ба уважають ся неразъ за дѣла достойнî навѣть найвысшои похвалы, другî заказують ся и за нихъ назначуе ся навѣть кара смерти. Колижь теперь розважимо, яка есть рôзниця межь одными, а другими, то покаже ся, що убійства, котрыхъ цѣлею есть загальне добро цѣлого народу и державы або хочь бы лишь якоись однои части суспôльности, не уважають ся за злочины, противно неразъ за найбôльше геройство (нагадаемо тутъ хочь бы лишь Юдиту изъ старого завѣта, що убила Гольофернеса вôдрубавши ему скритоубійчимъ способомъ голову); убійства же, котрыхъ цѣлею есть вдоволити лишь якôйсь пристрасти, якомусь забаганю одного чоловѣка, чи то таки самого убійника або его спôльника, хочь бы то дѣяло ся навѣть въ крайнôй потребѣ, уважають ся за простî злочины и карають ся дуже остро, бо навѣть карою смерти. Сî простî убійства проявляють ся найчастѣйше и они то суть головно предметомъ розслѣдôвъ психіятрôвъ и криміналістôвъ. До нихъ то вôдносять ся головно поставлене повысше пытане, чи злочинцѣ допускають ся ихъ зъ повною свѣдомостію и при здоровôмъ розумѣ, чи безъ нихъ и въ приступѣ якогось хвилевого збожеволѣня. Але се пытане вôдносить ся такъ само и до всѣлякихъ иншихъ злочинôвъ, зъ котрыхъ найголовнѣйшî: розбоѣ, злочины противъ моральности, пôдпалюваня, крадежѣ, обманьства и спроневѣреня. Придивѣмъ же ся теперь кождому изъ нихъ окремо, якъ и зъ чого они беруть ся.

Зъ попередного вже знаемо, що чоловѣкъ може допустити ся убійства въ станѣ постôйного або хвилевою збожеволѣня. Безпосередно до сего рода злочинцѣвъ прилучають ся злочинцѣ упослѣдженî на умѣ и, такъ сказати бы, зъ вродженою звѣрскостію. Сего рода злочинцѣ походять по найбôльшôй части зъ людей найнизшои клясы. Они бувають неразъ такъ упослѣдженî на умѣ, що знають ледви лишь то, що мусять заспокоювати конечнî потребы свого житя. Всяке благороднѣйше чувство въ нихъ зовсѣмъ прибите, а вражѣне ихъ натуры такъ слабе, що ихъ анѣ нѣчо не налякае, анѣ не зворушить глубше; для нихъ все рôвнодуше, що доокола нихъ, а лишь то мѣродайне, що зъ нихъ самыхъ выходить. Найменша яка причина може ихъ выдвигнути зъ ихъ рôвноваги, а тогды лишь оденъ крокъ до того, щобы они стали ся шалеными, фуріятами. Въ такихъ хвиляхъ можуть они ще мати свѣдомôсть того, що роблять але та свѣдомость есть такъ слаба, що рôвнаесь майже нули. Возьмѣмъ н. пр. вѣденьского убійника Гаклера. Вôнъ убивъ свою рôдну стареньку матѣрь, бо не хотѣла дати ему послѣдныхъ пару крейцярôвъ. Убійникъ сховавъ трупа пôдъ постѣль и спавъ на нѣй ще черезъ три ночи крѣпкимъ и здоровымъ сномъ мимо того, що трупъ пôдъ постелею зачинавъ вже гнити и по цѣлôй хатѣ вже сильно заносило вôдъ него. Якъ бы не то, що убійникъ сховавъ трупа пôдъ постѣль, отже старавъ ся укрыти слѣды свого злочину, не було бы й доказу, що вôнъ допустивъ ся убійства зъ якоюсь свѣдомостію. А якажь тверда звѣрска натура мусѣла бути у того чоловѣка, коли вôнъ выдержавъ черезъ три ночи спати надъ трупомъ рôднои матери, вôдъ котрого вôддѣляло его лишь кôлька дощокъ!

Дальшою причиною убійствъ буває сильне роздразнене нервове, выкликане часто лише що перебутою тяжкою недугою. Въ такôмъ станѣ допускають ся убійствъ найчастѣйше жѣнки, що убивають свои новонародженî немовлята. До роздразненя нервового прилучае ся ще звычайно соромъ и обава передъ будучностію и роблять такъ разомъ матѣрь убійницею власнои дитины. Нагальный гнѣвъ, розъярене може такъ само стати ся причиною у-

письменного внесеня. Міністеръ обѣцявъ дати въ Палатѣ пословъ рѣшуче поясненe.

Комісія для закона карного, ухвалила оденъ параґрафъ (§ 154), котрый постановляе, що всѣ тй, котрй намавляють людей до еміґраціѣ, все одно, чи они то роблять для заробку, чи нѣ, мають бути каранй вязницею ажь до 2 лѣтъ и грошевою карою ажь до 4000 зр.

Здае ся, що проектъ галицкихъ зелѣзниць державныхъ, прийде вже на найблизшой сесіи нашого сойму на порядокъ дневный.

Въ французскôй палатѣ пословъ були вчера знова бурливй сцены зъ причины справы панамскои. Флёке уступивши зъ президіѣ, оправдувавъ ся яко посолъ. Булянжисты атакували сильно Флёкета и Рувієра. Остаточно ухвалила палата правительству 353 голосами вотумъ довѣря. Cocarde доносить, що палата пословъ буде незадовго вже розвязана.

Допись.

Зъ Крехова.

(Вôдкрыте Читальнѣ „Просвѣты“).

(Словце вôдъ Редакціѣ: Мы вже разъ подавали коротеньку звѣстку про вôдкрыте читальнѣ „Просвѣты“ въ Креховѣ, однакожь на прошене помѣщаемо отсю допись тымъ бôльше, що знаходять ся въ нѣй рѣчи, про котрй въ попереднôмъ справозданю не було згадки.)

Просимо помѣстити въ „Нар. Часописи“ сихъ слôвъ кôлька про вôдкрыте нашои читальнѣ. Не для хвальбы се робимо, бо власна хвальба сорочки не дасть, а цѣлею нашою есть подати принуку и иншимъ громадамъ, щобъ также горнулись до просвѣты та засновували читальнѣ. И такъ:

Заохоченй о. Прохимовичемъ и егожь внукомъ п. Герасимовичемъ збирались приватно чч. Креховцѣ, радились о читальни и рѣшили еѣ у себе заснувати. Правдива радôсть обняла Креховцѣвъ, коли за позволенемъ ц. к. Намѣстництва можь було вже приступити до отвореня читальнѣ и вызначено на се день 10 грудня. О 10. годинѣ рано о парохъ зъ о. сотрудникомъ зъ ласкавымъ вспôвудѣломъ о Мальчиньского Ч. Ч. С. В. В. вôдправили Службу Божу, а зôбранй будучй читальники молили о помôчь Духа святого, до ново розпочатого дѣла и зъ одушевленемъ вôдспѣвали вже въ церквѣ „многая лѣта“. Его Св. Папѣ, и Его Вел. Цѣсареви. За позволенемъ жовкôвского ц. к. Старосты зôбрались Креховцѣ о 6-ой годинѣ вечеромъ въ будынку шкôльнôмъ, де наступило офиціяльне отворене читальнѣ. О. парохъ вôдкрывъ зборы щирою промовою, выказавъ хосенъ и задачу просвѣты взагалѣ и читальнѣ въ особенности и предложивъ на провôдника зборôвъ о. Борисевича. Выбраный говоривъ про церковь, школу та читальню, и завôзвавъ зôбраныхъ, щобъ вписувались до тои новонародженои донѣ „Просвѣты“ Вписалось до теперь 45 членôвъ (мѣжь тыми 3 жѣнки и 4 дѣвчата) и выбрали зъ мѣжь себе выдѣлъ, котрого головою о. парохъ, заст гол. Михаль Ковалишинъ, секретарь Володимиръ Климко, скарбникъ о. Борисевичь а бібліотекарь Михаль Сало; заступниками выдѣлу стали: Петро Борыло и Иванъ Ґахъ. — Зборы ухваляли вписатись до Тов. Просвѣты, предплачувати „Добрй Рады“, „Посланника“ и „Батькôвщину“. О. парохъ обѣцявъ вôдступати читальни „Дѣло“ а п. Волод. Климко „Народну Часопись“. По ухваленю деякихъ бѣжучихъ справъ, вôдносячихъ ся до читальнѣ и по вôдспѣваню „многая лѣта“ Его Вел. Цѣсареви, Вп. Гостямъ и Читальникамъ закрывъ голова зборы и запросивъ всѣхъ зôбраныхъ на спôльну вечеру. До столôвъ засѣли пп. Герасимовичева зъ донькою, Читальники зъ Мацошина, о. парохъ, о. Мальчиньскій зъ братчикомъ Ч. Ч. С. В. В., пп. Герасимовичь зъ товаришомъ Кудрикомъ, о. Борисевичь, Волод. Климко и творили мовь бы одну родину зъ читальниками креховскими. Вношено многй тоасты, вôдчитано привѣтне письмо „Просвѣты“ спѣвано. „Ще не вмерла Украина“ а ч. С. Деребенко, читальникъ мацошиньскій деклямувавъ власнй стихи, котрыми заохочувавъ до просвѣты а ганивъ піяньство та лѣнивство. Дѣвчата Гануля Сало, Гася Ситко и Маруня Масола вôдспѣвали доладно кôлька пѣсень. Такъ забава протяглась пôзно въ нôчь и певно кождому сей спôльный вечеръ довго въ памяти остане.

Не повне булобъ ще наше справоздане, коли бы мы не высказали горячои подяки Вп. ц. к. Старостѣ жовкôвскому за се, що позволивъ зборамъ вôдбутись въ будынку шкôльнôмъ. Також пôдносимо на сѣмъ мѣсци почуте патріотичного обовязку Вп. пань Герасимовичевыхъ и читальникôвъ мацошиньскихъ, котрй трудились кôлька миль на се наше свято. Дальшежь дякуемо о. Мальчиньскому и Братчикови Ч. Ч. С. В. В, Вп. Брон. Ґроховальскому, управителеви дôбръ креховскихъ (котрый вписавъ ся и въ члены Читальнѣ), пп. Герасимовичови и Кудрикови, що зволили своею присутностею звеличати сей вечѣръ. Пôдносимо ще родину ч. Салôвъ, дальше Ивана Ґаха, Ивана Быка, Петра Борыла, Василя Камѣнки а особливо Михаля Ковалишиного начальника громады; они то вôдъ самого початку були найприхильнѣйшй заснованю нашои читальнѣ и нею щиро займались; най имъ за се буде прилюдна честь и слава. — *В К.*

Новинки.

Львôвъ дня 24 грудня.

— **Братямъ нашимъ во Христѣ** и сусѣдамъ, що исповѣдують однаково зъ нами едино святую католицку вѣру лишь пôсля латиньского обряду, а котрй нинѣ обходять на память Рождества Спасителя свѣта, желаемо въ нинѣшнымъ днемъ веселыхъ святъ. Рôздвянй свята суть въ нашôмъ краю одными изъ тыхъ, котрй може найбôльше сполучають зъ собою добрыхъ сусѣдôвъ, щирыхъ приятелѣвъ и знакомыхъ. Пôдчасъ нихъ збирають ся спôльно исповѣдники одного и другого обряду католицкого Поляки и Русины, однй и другй вôдвѣдують себе взаимо а згадка Того, котрый учивъ любити ближнього якъ себе самого, сполучае всѣхъ тою любовію. Дайже Боже, щобы такъ якъ сихъ святъ, такъ и черезъ цѣлый рôкъ и черезъ цѣле жите, завсѣгды, мы сполучились въ тôй любови и уважали ся завсѣгды рôдными братами та вѣрными сынами одного краю и однои церкви.

— **Именованя.** П. Міністеръ рôльництва именувавъ асистента лѣсового заряду державными лѣсами, Александра Бервіда и приватного техніка лѣсового, Йосифа Брикчиньского, адъюнктами инспекціѣ лѣсовои въ службѣ технікôвъ лѣсовыхъ політичнои адміністраціѣ. — Выдѣлъ краевый заименувавъ въ краевôмъ бюрѣ меліораційнôмъ: инжинерами II. клясы дотеперѣшныхъ инж.-адъюнктôвъ: Станіслава Оґонка, Кароля Бовевича и Людв. Соболевского; — инж.-адъюнктами дотеперѣшныхъ инж.-асистентôвъ: Ант. Бѣганьского, Северина Новаковского, Йос. Гривецкого (въ Краковѣ), Ив. Бохвяка и Алекс. Вербицкого — инж.-асистентами: провізоричного асистента Сильвера Стрѣльбицкого, и елевôвъ: Стан. Рібенбавера, Ив. Галядея и Дениса Говарта. Крôмъ того именувавъ Выдѣлъ краевый дотеперѣшного инжинера асистента, Михайла Корнеллю, инжин.-адюнктомъ въ краевôмъ бюрѣ меліораційнôмъ.

— **На засѣданю тѣснѣйшого комѣтету для торжественного ювилея Є. Свят. Папы Льва XIII.** дня 22 с. м. ухвалено мѣжь иншимъ: 1) выслати до декана-

---

бійства. Въ такôмъ гнѣвѣ тратить чоловѣкъ хвилево притомность и незнае що робить; длятого то суды увзглядняють убійства довершенй primo impetu, значить ся, въ першôмъ розъяреню.

У всѣхъ того рода убійствахъ, дасть ся ще вышукати досыть легко такій моментъ, о котрôмъ можна сказати, що злочинець не допустивъ ся убійства зъ повною свѣдомостію або бодай було щось такого, що ослабило въ нѣмъ, затемнило ту свѣдомôсть. Труднѣйше вже сказати то въ слѣдуючихъ выпадкахъ.

Нема нѣчого страшнѣйшого для чоловѣка, якъ голодъ. Зъ голоду може чоловѣкъ допустити ся всего. Кôлька лѣтъ тому назадъ, стало ся, що оденъ корабель, — коли собѣ добре пригадуемо, бельґійскій — розбивъ ся въ полудневôмъ океанѣ. Кôлькомъ морякамъ удало ся якось щасливо уратувати ся вôдъ загибели въ той спосôбъ, що захопили лодку зъ розбившого ся корабля. Були певнй того, що вже не загинуть, бо або доплывуть десь до берега, або може стрѣтить ихъ на мори якій корабель и забере зъ собою. Тымчасомъ стало ся инакше. Вѣтеръ гнавъ лодкою по мори и загнавъ ихъ далеко на полудне, де нема анѣ землѣ, анѣ кораблѣ туды не заходять Такъ плывали они вже кôлька днѣвъ, а голодъ и спрага стали имъ дуже доскуляти; такъ вже були послабли, що й не могли лодкою кермувати. Изъ страху передъ голодовою смертію, убили они одного изъ своихъ товаришѣвъ, краяли по куснику его тѣло и ѣли, та пили кровь зъ него. Тымъ и продовжили трохи свое жите. На щасте надплывъ якійсь корабель, котрый ихъ выратувавъ, але ихъ опôсля судили за убійство свого товариша. Нема що сказати, они допустили си убійства зъ повною свѣдомостію, щобы уратувати свое жите, але чи можна ихъ було за то засудити? Они ще й тымъ оправдували ся, що той ихъ товаришь, котрого они убили и зъѣли, ослабъ бувъ вже найбôльше, бувъ вже умираючій и просивъ ихъ, щобы они его добили.

Такъ само можна сказати, що всѣ тй злочинцѣ, що допускають ся убійствъ зъ охоты, щобы збогатити ся чужимъ майномъ, або зъ мести, зависти и пристрасти, допускають ся ихъ зъ повною свѣдомостію Они лагодять ся звычайно до убійства заздалегôдь, укладають часто дуже хитро и зручно обдуманй пляны, выбирають собѣ найлѣпшій и найпевнѣйшій рôдъ оружя; розвѣдують и розважають всѣ обставины, якй могли бы ихъ предприемству бути користнй и шкôдливй, а коли вже допустять ся убійства, то въ цѣлою хитростію стараютъ ся затерти ихъ слѣды, вôдвернути вôдъ себе пôдозрѣне и впровадити въ блудъ слѣдячихъ за ними властей. И дѣйстно, имъ удае ся неразъ все такъ зручно повести, що лишь якій случай, иногдѣ ажь по многихъ лѣтахъ, наведе на слѣдъ правдивого убійника. Такихъ убійствъ мабуть найбôльше на свѣтѣ. А однакожь, коли того рода убійствамъ близше приглянемо ся, то побачимо, що и въ нихъ майже завсѣгды проявляе ся щось такого, що вказуе на неправильнôсть, на якійсь хоробливый станъ ума злочинця

Возьмѣмъ н. пр. той выпадокъ, въ котрôмъ чоловѣкъ допускае ся убійства зъ охоты, збогатити ся чужимъ майномъ. Въ сѣмъ выпадку выступае передовсѣмъ охота загарбати чуже майно, якась безмежна захланнôсть и она надае головный характеръ убійникови; попри ню знаходять ся однакожь ще й другй роды злого въ чоловѣцѣ, котрй ту найголовнѣйшу его хибу пôдпирають и еѣ въ нѣмъ збôльшають, а суть то звычайно: лѣнивство, марнотратнôсть, непораднôсть, легкодушнôсть и т. д. Всѣ тй хибы становлять, що такъ скажемо, тло до головнои хибы, котра вôдтакъ спонукуе чоловѣка до убійства. У декотрыхъ людей розвивае ся та головна хиба на тлѣ тупоумности, лютости и браку всякого чувства. Люде того рода навѣть не вышукують собѣ своихъ жертвъ, лишь кидають ся на першу лѣпшу, котра имъ попаде ся, не роблять навѣть довгихъ приготовлень до него, лишь коротків часъ, иногдѣ лишь одна хвиля, заставляють ихъ до страшного дѣла. Туть приходить намъ на гадку оденъ выпадокъ убійства въ горахъ коло Руского Банилова, на Буковинѣ въ 1866 р.

На полонину зайшовъ до чабана, що пасъ громадскй вôвцѣ, якійсь посторонный чоловѣкъ, 66-лѣтный, але крепкій ще дѣдуганъ и впросивъ ся на нôчь до кошары. Чабанъ приймивъ его. Вечеромъ при ватрѣ розговоривъ ся вôнъ зъ помôчникомъ чабана, молодымъ бо лишь 21-лѣтнымъ парôбчакомъ, и довѣдавъ ся вôдъ него, що старый чабанъ великій скупарь, жалуе стравы, не пе горѣвки

тѣхъ всѣхъ трехъ епархій вôдозву (уложену дромъ Бартошевскимъ) въ запросинами до участи въ подорожи до Риму та збираня складокъ на устроене торжества. 2) Обговорено справу дарôвъ, котрû бы депутація руска мала вручити папѣ въ часѣ побуту у Римѣ на окремôй авдієнціи. 3) Означено часъ поѣздки до Риму на цвѣтень, по святахъ Великодныхъ. 4) Рѣшено розслѣдити точно кошты подорожи и подати высоту ихъ якъ найскорше до прилюдной вѣдомости. 5) Кооптовано до комітету тѣйснѣйшого проф. В. Шухевича. 6) Выбрано комітетъ зъ проф. Вахнянина, Шухевича и сов. Тороньского до пôдготовленя дарôвъ для Єго святости. 7) Рѣшено обôйти ювілей концертомъ въ великôй сали „Дому Народного“. 8) Принято проґраму такого концерту, предложену проф. Вахняниномъ, и упрошено єго до устроеня концерту якъ и написаня вôдповѣдной кантаты. 9) Рѣшено упросити до участи въ концертѣ товариства: „Бояна“ львôвского та перемыского, хоръ семинаріѣ духовной и хоры бурсъ Ставропігійской та „Народного Дому“. 10) Рѣшено слѣдуюче засѣдане вôдбути дня 11 сѣчня 1893.

— **Членôвъ артистичного комітету театрального** запрошує п. Наталь Вахнянинъ зъ припорученя выдѣлу „Рускои Бесѣды“ до ласкавои участи въ засѣданю, котре вôдбуде ся дня 26 с м. въ комнатахъ „Рускои Бесѣды“ о 7 год. вечеромъ. На порядку дневнôмъ буде: 1) Справоздане референта театрального зъ дѣяльности выдѣлу въ справѣ перенятя нашого театру у власный зарядъ. 2) Обговорене репертуару театрального на слѣдуючій рôкъ. Точка та єсть великои ваги. Розходить ся тутъ именно о точне означене: якû драматичнû творы мали бы на будуче выпасти зъ репертуару, котрû належало бы поправити, а якими новыми творами репертуаръ нашъ треба бы засилити? 3) Члены артистичного комітету обговорять вôдтакъ справу режісеріѣ и 4) подѣлять роботу межи себе, по чôмъ наступить уконституоване комітету.

— **Выдѣлъ товариства „Львôвскій Боянъ“** повѣдомляє своихъ членôвъ, що зъ причины святъ и змѣны мешканя вправъ хоральныхъ якійсь часъ не буде. О розпочатю тыхъ вправъ повѣдомить выдѣлъ всѣхъ членôвъ познѣйше. — Наука спѣву хорального буде вôдбувати ся и дальше въ тыхъ самыхъ годинахъ у пана Богданьского.

— **Выдѣлъ „Громады“** у Вѣдни уконституувавъ ся въ сей способъ, що дальше веденє касы поручено теперѣшному заступникови головы п. Мих. Бѣгунови, урядъ писаря вôддано п. Вас. Сиваковы студ. правъ, зарядъ бібліотеки дрови В. Яновичеви а господаремъ выбрано п. Кадайского. Зъ огляду, що п. Вол. Кадайскій вôдступивъ вôдъ нового року для „Громады“ свою хату зовсѣмъ безплатно, то адреса „Громады“ вôдъ 1 сѣчня 1893 р.: W. Kadajski (Verein-Hromada) Wien I. Burggasse Nr. 59, куда просить ся высылати всякû посылки и письма.

— **На фондъ будовы руско-народного театру** прислано сими днями на руки дра Дамяна Савчака 30 зр., зложеныхъ пôдчасъ весѣля богослова п. Олексы Яворского въ домѣ Впр о. крил. Ивана Билиньского въ Илавчи.

— **На побôльшене фонду на памятникъ Тараса Шевченка** прислано дальше на руки Вп. панны Ирены Герасимовичѣвной 78 выробôвъ жѣночои роботы. Позаякъ речинецъ до надсыланя фантôвъ мавъ зъ вчерашнымъ днемъ вже скôнчити ся, але 50 зголосившихъ ся ще не надôслали своихъ працъ, то п. Герасимовичѣвна подає до вѣдомости, що речинецъ продовжає ся на часъ, котрый пôзнѣйше означить ся.

— **При выборахъ** до богородчаньской Рады повѣтовой, котрû вôдбули ся пôдъ проводомъ ц. к. старосты п. Міхля, выбрано о. Кирила Пачовского, о. Волод. Паука, о. Антона Андроховича, о. Іосифа Смольницкого, о. Ивана Охримовича, Олексу Барабаша, Теодора Говера, Олексу Крицака, Стефана Яцкова, Михайла Лукача, Михайла Басарабу и Гната Калитюка.

— **П. Василь Лагола,** родомъ зъ Переволочной въ брôдскôмъ повѣтѣ, секретарь львôвского „Народного Дому“ одержавъ въ черновецкôмъ університетѣ степень доктора правъ.

— **Въ Бѣлцѣ шляхоцкôй** львôвского повѣта перербивъ тамошный властитель большои посѣлости кн. Ив. Сапѣга коршму на „господу христіяньску“ и вôддавъ єѣ майстрови шевскому зô Львова Вол. Корабанови. Отъ такû господы христіяньскû повиннû у насъ бути въ кождôмъ селѣ.

— **Подяка.** Высока Президія ц. к. Намѣстництва зволила ласкаво выєднати у Найяснѣйшого Монарха для громады Лысои, повѣта пôдгаєцкого, запомогу въ сумѣ 150 зр. на докôнчене будовы церкви. За ту найвысшу ласку осмѣляєсь пôдписана зверхнôсть громадска въ имени селянъ тутешной громады зложити Єго Ексцеленціи ц. к. Намѣстникови Пану ґр. Казимирови Бадeніому вырazы горячои подяки. — *Михайло Пшеничнякъ*, начальникъ громады; *Иванъ Моравскій*, заступникъ; *Пилипъ Птеничнякъ*, асесоръ.

— **Милû товаришѣ въ дорозѣ.** Въ однôмъ ваґонѣ першои клясы ѣхавъ сими днями зъ Вильна до Варшави купець Карчмаръ. На стаціи Порѣче присѣло ся до него двохъ елеґантно одягненыхъ панкôвъ и почали зъ нимъ розмову, котра зъ разу вела ся якось млаво, але опôсля стала дуже весела. Оденъ зъ тыхъ панкôвъ почаствувавъ Карчмара циґаромъ. Карчмаръ покуривши хвилку задрѣмавъ. Коли опôсля пробудивъ ся ажь въ Бѣлостоку, побачивъ, що его товаришѣвъ вже нема. Вôнъ до бôчной кишенѣ за грôшми — а то кишеня вырѣзана и 50 тысячѣвъ рублѣвъ пропали. Злодѣѣ одуривши его циґаромъ украли грошѣ и завчасу утекли.

— **Вовки заѣли селянина.** Изъ Сибіна въ Семиградѣ доносять, що дня 16 с. м. хотѣвъ якійсь селянинъ зъ Раковицѣ румуньского села, на полудне вôдъ Сибіна, пôйти въ горы за своими вôвцями. Коли ишовъ черезъ лѣсъ, напали на него вовки и заѣли. На другій день знайшли пастухи лишь обгризену голову, одну ногу и куснѣ зъ его одежѣ. Бôльше и слѣду по нѣмъ не лишило ся; пажерливû звѣрѣ все потягнули за собою десь въ дебры. Въ наслѣдокъ незвычайно скорои зимы найшло до Семиграду богато вовкôвъ ажь зъ Россіѣ и Румуніѣ и волочать ся тамъ цѣлыми стадами и нападають не то на села, але забѣгають навѣть до мѣстъ, де по найбôльшôй части заѣдають псôвъ по улицяхъ.

✝ Посмертнû вѣсти.

Померли: Дръ Юліянъ Целевичъ, профессоръ рускои ґімназіѣ, чоловѣкъ глубокои науки и незвычайно красныхъ прикметъ характеру и серця, померъ нагло вчера вечеромъ у Львовѣ.—Олена Бѣрецка, вдова по угнôвскôмъ деканѣ, о. И. Бѣрецкôмъ, померла сими днями въ 70-ôмъ роцѣ житя. — Въ Нижанковичахъ померъ выслуженый учитель, Иванъ Гавришкевичъ. Вѣчна имъ память!

ТЕЛЕГРАМЫ.

Вѣдень 24 грудня. Є. Вел. Цѣсарь выѣхавъ вчера о 5 год. 20 мін. вечеромъ до Монахова, де перебуде черезъ Рôздво у Архікняг. Гізелѣ и Кн. Леопольда Баварского. — Архікн. Кароль Людвикъ принявъ протекторатъ ґеоґрафічного товариства.

Римъ 24 грудня. Папа принимавъ св. Колеґію, котра складала ему зъ нагоды Рôздвяныхъ святъ свои благожеланя. Папа дякуючи за желаня сказавъ, що коли подивитись на Европу зъ морального и релігійного становища, то можна побачити, що грозить ѣй выбухъ страшной бурѣ, котра дасть ся усунути лишь цѣлющою силою церкви. Церковь находить ся въ борбѣ зъ найсильнѣйшими напастями. Опôсля говоривъ папа широко о тôмъ, що дѣє ся въ Италіи и осуджувавъ дѣланя шкôдливои секты, котру правительство пôдпирає. Вкôнци просивъ папа благословенія Божого для Риму и цѣлого свѣта.

Букарештъ 24 грудня. Вчера пôдписано угоду торговельну зъ Италією.

Гамбурґъ 24 грудня. Вчера сконстатовано тутъ два выпадки холеры.

Петербурґъ 24 грудня. Пôсля „Петерб. Вѣдомостей“ ухвалила россійска рада державна поставити католицкû церкви пôдъ надзôръ державный.

Курсъ львôвскій

зъ дня 24 грудня 1892.

	платять зр.	кр.	жадають зр.	кр.
1. Акціи за штуку.				
Банку гіп. гал. по 200 зр.	338	—	—	—
Банку кред. гал. по 200 зр.	—	—	215	—
2. Листы заставнû за 100 зр.				
Банку гіп. 5% льос. въ 40 лѣт.	100	80	101	50
" " 5% вылъос. зъ 10% прем.	108	—	108	70
" " $4^1/_2$% льос. въ 50 лѣт.	98	30	99	—
Банку краєв. $4^1/_2$% льос. въ 51 лѣт.	99	—	99	70
Тов. кред. 4% I еміс.	96	30	97	—
" " 4% льос. въ $41^1/_2$ лѣт.	95	—	95	70
" " $4^1/_2$% льос. въ 52 лѣт.	100	—	100	70
" " земск. 4% льос. въ 56 лѣт.	94	50	95	20
3. Листы довжнû за 100 зл.				
Гал. Зав. кред. сел. въ лікв. (6%) 3%	—	—	—	—
" " " " " " (5%) $2^1/_2$%	54	—	56	—
Общ. р. кр. Зав. для Гал. и Бук. въ лікв.	50	—	—	—
4. Облиґи за 100 зр.				
Индемніз. гал. 5%	104	80	105	50
Гал. фонд. проп. 4%	94	70	95	40
Облиґи комун. Банку кр. 5% I еміс.	—	—	—	—
" " " " 5% II "	101	—	101	70
Позич. кр. зъ р. 1873 по 6%	103	50	—	—
" " " 1883 по $4^1/_2$%	98	30	99	—
" " " 1891 по 4%	92	20	92	90
5. Льосы.				
Мѣста Кракова	23	50	25	50
" Станіслава	34	—	—	—
Льосъ черв. хреста австр. (курсъ вѣд.) по 10 зр.	17	85	18	10
Льосъ черв. хреста угорск. (курсъ вѣд.) по 5 зр.	—	—	—	—
6. Монеты.				
Дукатъ цѣсарскій	5	65	5	75
Рубель паперовый	1	$18\cdot_{75}$	1	$20\cdot_{75}$
100 марокъ нѣмецкихъ	58	75	59	25

За редакцію вôдповѣдає Адамъ Креховецкій

и мабуть збиває грошѣ. Згадка про грошѣ, пробудила заразъ въ старôмъ дѣдуганѣ охоту збогатитись ними, а въ слѣдъ за тымъ бувъ и планъ заразъ готовый. Дивнымъ дивомъ, при ватрѣ зôйшли ся двѣ однаковû натуры, знайшовъ свôй свого, хочь и старый дѣдуганъ и молодый парôбчакъ, першій разъ въ житю бачили ся. Не було мѣжь ними анѣ довгои змовы, анѣ нарады. Убємо его и подѣлимось грôшми — сказали собѣ, не знаючи навѣть, чи и кôлько тыхъ грошей має. Парôбчакъ сказавъ лишь, що мабуть має ихъ въ скриночцѣ, котру все кладе пôдъ подушинку, на котрôй спить. А треба ще знати, що чабанъ бувъ слабовитый и нездужавъ тогды на ногу. И дивна рѣчь, не умовились заразъ. якъ его убити, анѣ не брались до убійства въ ночи, а чекали лишь дня. Досвѣта шепнувъ старый молодому, абы принѣсъ посторонокъ и закинувъ его зъ заду чабанови на шию. Парôбчакъ такъ и зробивъ. Въ хвили, коли чабанъ сѣвъ на землю взувати постолы, закинувъ ему парôбчакъ зъ заду посторонокъ на шию, а старый прискочивъ и помôгъ ще добре стягнути та руками додушивъ чоловѣка. Нещасливый чабанъ ще й не застигъ бувъ, коли оба убійники взялись розбивати его скарбы, деревляну скриночку; добулись до неѣ и знайшли въ нѣй — 13 кр. цѣлого майна! Тай подѣлили ся ними по щирости, старый взявъ собѣ сѣмъ, а молодому давъ шѣсть крейцарôвъ.

Не будемо тутъ розповѣдати, якъ се убійство выкрыло ся, але годѣ не сказати кôлька словъ про [illegible]зного убійника Обохъ засуджено въ Черн[illegible]цяхъ на кару смерти. Тогды бувъ ще звычай, що засудженыхъ на смерть можна було вôдвѣдувати въ ихъ келіи. Старый убійникъ выглядавъ якъ лютый звѣрь, ажь страшно було дивити ся на него. Анѣ слѣду не було на нѣмъ видко якогось жалю, якогось каяня ся, або страху передъ смертію. Коли его пытали, длячого вôнъ задля тыхъ пару крейцарôвъ позбавивъ житя чоловѣка, то здвигавъ рôвнодушно плечима и казавъ: Або я знавъ, що у него нема грошей? На пытане, чи не боить ся смерти, казавъ: Та чого? Я вже досыть наживъ ся. Коли вôдтакъ прийшовъ день, въ котрôмъ обохъ убійникôвъ мали стратити — а тогды тратили ще публично — и обохъ убійникôвъ привели пôдъ шибеницю, молодый вже ледви дыхавъ, его мусѣли пôдвести. Старый стоявъ спокôйно и дививъ ся, якъ его товариша тратять, анѣ не задрожавъ, а коли прийшла черга на него, пôдôйшовъ самъ певнымъ крокомъ и вôддавъ ся катови въ руки. Всѣмъ представивъ ся вôнъ якъ дикій звѣрь, въ котрôмъ не було анѣ слѣду якогось людского чувства; навѣть хвиля его власнои, недалекои смерти, не зробила на нѣмъ нѣякого враженя.

(Дальше буде).

Експедиція мѣсцева

НАРОДНОИ ЧАСОПИСИ

зъ днемъ 1 (13) сѣчня 1892 перенесена до

„БЮРА ДНЕВНИКÔВЪ“ ЛЮДВИКА ПЛЬОНА,

улиця Кароля Людвика, ч. 9.

„Бюро Дневникôвъ“ буде приймати, выключно, вôдъ Нового року предплату мѣсцеву.

Инсераты („оповѣщеня приватнѝ“) якъ для „Народнои Часописи“ такъ также для „Ґазеты Львôвскои“ вôдъ теперь буде принимати лишь горѣ назване „Бюро Дневникôвъ“ Людвика Пльона.

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ ГІПОТЕЧНОГО

купуе и спродае

ВСЯКЍ ЕФЕКТЫ И МОНЕТЫ

по курсѣ деннôмъ найдокладнѣйшомъ, не числячи жаднои провізіи.

Яко добру и певну льокацію поручае:

4½% листы гіпотечнѝ.	**4%** пожичку пропінаційну галицку.
5% листы гіпотечнѝ преміованѝ.	**5%** „ „ буковиньску.
5% листы гіпотечнѝ безъ преміи.	**4½%** пожичку угорскои желѣзнои дороги державнои.
4½% листы Тов. кредитового земс	**4½%** пожичку пропінаційну угорску.
4½% листы Банку краевого.	
4½% пожичку краеву галицку.	

4% угорскѝ Облиґаціи индемнизаційни,
котрѝ то паперы контора вымѣны Банку гіпотечного всегда купуе
и продае по цѣнахъ найкористнѣйшихъ.

Увага: Конторъ вымѣны Банку гіпотечного приймае вôдъ Вп. купуючихъ всякѝ выльосованѝ, а вже платнѝ мѣсцевѝ паперы цѣнні, якъ также купоны за готôвку, безъ всѣлякои провізіи, а противно замѣсцевѝ лишень за ôдтрученьемъ коштôвъ.

До ефектôвъ, у котрыхъ вычерпали ся купоны, доставляе новыхъ аркушѣвъ купоновыхъ за звoротомъ коштôвъ, котрѝ самъ поносить. 2

Австрійско-угорска

FINANZ-RUNDSCHAU

Признане, якого доси зазнавало наше письмо, дало намъ товчокъ, **побôльшити** его обемъ а то такъ що до **формату** якъ и що до **змѣсту** нашои часописи. Въ рамкахъ дотеперѣшныхъ буде ся обговорювати, такъ якъ и доси, всѣ **фінансовѝ и господарскѝ обявы обширно и предметово.** Всежь при томъ можемо числити, що въ новой своѝй формѣ нашь збôльшеный дневникъ знайде вôдкликъ голоснѣйшій. Попри жертвы, якѝ на насъ накладае побôльшене обему, **высокôсть предплаты** зôстае **незмѣнена,** така якъ доси, бо мы намагаемо знайти бôльше розповсюднене.

Число пробне даромъ.

Рôчна предплата за 52 богатѝ змѣстомъ числа 1 зр.

Адміністрація: Wien, I Wollnerstrasse 11

Необходимою для кождого господарства есть 114

Кнайпъ Катрайнера

солодова кава

зô смакомъ кавы въ зеренцяхъ.

Дае она тоту неврôвнану користь, що шкôдливого спожитя чистои або сурогатами перемѣшанои кавы въ зеренцяхъ уникнути можна, та приладити собѣ далеко **смачнѣйшу,** а притôмъ **здоровшу и поживнѣйшу** каву — **Знаменита яко додатокъ до кавы въ зеренцяхъ.**

Поручае ся дуже женщинамъ, дѣтямъ и хорымъ.

Наслѣдованя осторожно уникати.

Всюды до набутя. — ½ кільо 25 кр.

Изидоръ Воль

ул. Сикстуска ч. 6. у Львовѣ 107

для Галичины одинокій складъ российского чаю заложеный въ 1870 р.

	Цѣнникъ		зр.	кр.
Побирае що тыждня свѣжѝ посылки дуже доброго чаю зъ Москвы и поручае тойже после долученого цѣнника.		½ кільо		
	Kaysor,	знамен. чорн.	1	60
		„ melange	1	80
	Suchong	знаменитый	2	
		найлучш.	3	
		melange P.	3	
Замовленя выконують ся точно и скоро, также за послѣплатою — опаковане франко.	MELANGE, караванова		4	
	Fu-czu-Fu,	Nr. I.	3	20
		„ II.	4	60
		„ III.	6	
	К. и С. Попова	1 р. 60 1 фт.	2	16
		2 „ — „	2	70
		2 „ 50 „	3	40
Звертае ся особлившу увагу на три найлучшѝ сорты К. и С. Попова.	Высѣвки,	знам. пôвъ кільо	1	60
		ff prima	1	80
		non plus ultra	2	50
	Цѣны знижени			

Чоколяда десерова.

Найбôльша фабрика на свѣтѣ—денна продажь 50.000 кº

Пôдроблюване забезпечено.

Подостаткомъ по всѣхъ лѣпшихъ склепахъ товарôвъ кольоніяльныхъ, по дроґеріяхъ и склепахъ зъ ласôтками, также по цукорняхъ.

Поручае ся **ТОРГОВЛЮ ВИНЪ** Людвика Стадтміллера у Львовѣ. 30

Зъ друкарнѣ В. Ловиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.